

ІНФРАСТРУКТУРА ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНОГО СЕКТОРУ ЯК ОСНОВА МІЖНАРОДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Міжнародна діяльність держави завжди позитивно впливає на економіку в цілому і на багато показників соціально-економічного розвитку зокрема (валовий продукт, інвестиції в економіку країни і регіону, рівень безробіття та ін.). Розвиток зовнішньої торгівлі залежить від цілого комплексу факторів, що визначають її успішне і ефективне здійснення. Серед таких факторів можна виділити:

- ситуація на світових ринках;
- ступінь інтеграції держави;
- міждержавні відносини з країнами-партнерами;
- економічний розвиток країн-партнерів;
- політична ситуація в країнах-партнерах;
- географічне положення країни;
- природно-ресурсний потенціал країни;
- структура економіки;
- особливості національної регіональної політики у сфері зовнішньої торгівлі;
- наявність і ступінь розвитку необхідної інфраструктури зовнішньої торгівлі тощо [1].

За попередні роки структура зовнішньоторговельної діяльності та зовнішньоторговельний баланс України суттєво змінилися через комплекс різноманітних внутрішніх та зовнішніх чинників. Зокрема, у першому кварталі минулого року зовнішньоторговельний баланс був з дефіцитом 0,01 млрд. дол. США, у другому – з профіцитом 1,07 млрд. дол. США, а в третьому – з дефіцитом 0,54 млрд. дол. США. Імпорт товарів та послуг в Україну в порівнянні з 2019 роком скоротився на 12,5% (до 59,298 млрд. дол. США), тоді як експорт – на 7,8 % (до 59,042 млрд. дол. США) [3]. Такий результат пояснюється більшим падінням імпорту, ніж експорту, одночасно із країнами ЄС дефіцит зовнішньої торгівлі України залишився практично на рівні 2019 року, не дивлячись на вплив пандемії.

Для більшої ясності розглянемо інфраструктуру зовнішньої торгівлі як основоположного фактору її розвитку. Виходячи із загальноприйнятих понять та розглядаючи інфраструктуру в контексті міжнародної діяльності, її можна розуміти як сукупність нормативно-правової, контрольної-нормативної,

матеріально-технічної, ресурсної та кадрової складових, що беруть участь в організації зовнішньої торгівлі та міжнародної діяльності держави в цілому. Зовнішньоторговельна інфраструктура є складним механізмом, що складається з великої кількості елементів, які тісно взаємопов'язані та в комплексі є системою, яка забезпечує міжнародну діяльність держави на світовому ринку [2].

Розвиток міжнародної сфери економіки вимагає створення такого стану інфраструктури, яке дозволить вирішувати актуальні завдання зовнішньоекономічної стратегії не тільки самого підприємства, а й держави в цілому. Виходячи з цього дана сфера потребує ефективного управління, спрямованого на стабілізацію, розвиток і максимально продуктивне використання всіх наявних ресурсів користувачів і виконавців інфраструктурних послуг. У зв'язку з цим необхідно використовувати механізм управління розвитком зовнішньоторговельної інфраструктури в практиці, узгодженій з інтересами всіх учасників цієї діяльності [4].

На сьогодні в Україні реалізація цього завдання проблематична і залишає відкритий простір для вирішення багатьох питань стосовно вдосконалення механізму управління зовнішньоторговельною інфраструктурою підприємств. Причин такого стану декілька:

- відсутність теоретичних основ управління інфраструктурою міжнародної діяльності малих підприємств;
- неоднорідність елементного складу зовнішньоторговельної інфраструктури (ЗЕД);
- недостатньо чітко визначені повноваження по управлінню міжнародної діяльності як багатокомпонентної системою для конкретного виконавця;
- неможливість прямих методів впливу на більшу частину функціональних підсистем ЗЕД;
- відсутність інформаційного забезпечення та статистичних даних для здійснення повноцінного моніторингу роботи ЗЕД.

Для кожного підприємства в конкретний проміжок часу доцільно розробляти індивідуальний план дій, який містить сукупність методів, прийомів та інструментів управління зовнішньоторговельною діяльністю.

Основною метою управління інфраструктурою міжнародної діяльності підприємства є створення і підтримання оптимальних умов функціонування цієї діяльності, максимізація реалізації зовнішньоторговельного економічного потенціалу і позитивний вплив на всі інфраструктурні компоненти.

Зауважимо, що бухгалтерам та керівникам підприємств, які займаються зовнішньоекономічною діяльністю, доводиться вирішувати питання, пов'язані з бухгалтерським обліком зовнішньоторговельних операцій, правильним

оформленням митних операцій, курсовими різницями, документальним оформленням, дотриманням податкового та митного законодавства. При цьому всі підприємства ведуть бухгалтерський облік зовнішньоторговельних операцій спираючись на ряд зовнішніх чинників, таких як розрахунки із закордонними постачальниками та підрядниками, порядок переходу права власності на імпортований і експортований товар, правила та умови INCOTERMS, вимоги щодо послідовності відображення облікових операцій.

Список використаної літератури

1. Кулицький С. Зовнішня торгівля України: стан, проблеми й перспективи. *Україна: події, факти, коментарі*. 2018. № 10. С. 39–52.
2. Садридінєв Р.Ш. Інфраструктура зовнішньоекономічної діяльності: теоретичний аспект. *Вісник Черкаського університету*. 2016. № 1. С. 104-114.
3. Зовнішня торгівля України в III кварталі знову стала дефіцитною. URL:<https://www.smida.gov.ua/news/allnews/zovnisnatorgivlaukrainiviiiikvartalizo vustaladeficitnouderzstat>
4. Лучко М. Р., Мельник Н. Г., Сисюк С. В. Облік і оподаткування зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб. Тернопіль : ТНЕУ, 2018, 347 с.

Світлана Приймич

КОРПОРАТИВНИЙ ОБЛІК ЯК ПОНЯТТЯ

Важливими центрами консолідації власності та інтеграції капіталу в усьому світі стають корпоративні структури – великі організації, засновники яких добровільно об'єднали ресурси і сформували систему господарювання з метою отримання підприємницького доходу. Водночас, як зазначає Р.В. Кузіна, глобалізаційні процеси тарозвиток корпоративного сектора суттєво впливають на формування різноманітних концепцій, зокрема й облікових. У своєму дослідженні вона обґрунтовано доводить, що ефективність корпоративного управління залежить від якості обліку та корпоративної звітності [4, с. 5].

Характеризуючи поняття «корпорація» Г.І. Базецька підкреслює, що вони є підприємницькими організаціям у формі акціонерних товариств та консолідованих груп, сформованих як результат внутрішньогалузевого і міжгалузевого руху капіталу. Також автор зазначає, що корпораціями є холдинги, але їх правова природа у законодавстві України чітко не закріплена [1, с. 6]. Господарський кодекс визначає корпорацію як «договірне об'єднання, що створюється на базі поєднання виробничих, наукових й комерційних